МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця
_____ Володимир ПОНОМАРЕНКО
«____» _____ 2021 р.

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ

для окремих категорій вступників
зі спеціальними умовами участі у конкурсному відборі

освітній ступінь «бакалавр»

Харків
2021

ПРОГРАМА
вступного іспиту з української мови і літератури

Пояснювальна записка

За основу програми вступного іспиту з української мови і літератури взята програма зовнішнього незалежного оцінювання, яка укладена на основі Програми вступного іспиту з української мови і літератури, розроблена з урахуванням чинних програм з української мови для 5-9 класів та програм для профільного навчання учнів 10-11 класів (наказ Міністерства освіти і науки України № 77 від 03.02.2016 р.).

Зважаючи на варіативність програм з української літератури для загальноосвітніх навчальних закладів, до програми вступного іспиту внесено персоналії письменників і художні твори, вивчення яких передбачено всіма чинними програмами й відображено в усіх підручниках, рекомендованих Міністерством освіти і науки України.

Матеріал програми вступного іспиту розподілено за такими розділами: «Українська мова» («Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика») та «Українська література» («Усна народна творчість», «Давня українська література», «Література кінця XVIII – початку XX ст.», «Література XX ст.», «Творчість українських письменників-емігрантів», «Теорія літератури», «Сучасний літературний процес»).

Характеристика тесту з української мови і літератури

Зміст тесту визначається на основі Програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури для осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої Міністерством освіти і науки України № 77 від 03.02.2016 р.).

Мета іспиту з української мови і літератури полягає в тому, щоб оцінити знання та вміння абітурієнтів:

• дотримання норм української літературної мови: орфоепічних, лексичних, граматичних, синтаксичних, стилістичних;

• виявлення належного рівня практичного володіння писемним мовленням (знання правил орфографії й пунктуації);

• виявлення знань художніх творів, передбачених програмою ЗНО, навичок їх аналізу;

• виявлення знань, умінь, навичок з теорії літератури (визначення стилістичних фігур, художніх тропів).

Загальна кількість завдань екзаменаційної роботи – 57.

На виконання тесту відведено 150 хвилин.

Тест з української мови і літератури складається із завдань двох форм:

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді (№№ 1–23, 29–33, 34–53). До кожного із завдань подано чотири або п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо учасник тестування вибрав і позначив правильну відповідь.

2. Завдання на встановлення відповідності (№№24–28, 54–57).

Завдання вважається виконаним, якщо учасник тестування до рядка, позначеного цифрою, дібрав відповідник, позначений буквою, і зробив позначки в таблиці на перетині відповідних колонок і рядків.

Схема оцінювання тесту з української мови і літератури

1. Завдання з **вибором однієї правильної відповіді** оцінюються в **0** або **1** тестовий бал: **1** бал, якщо вказано правильну відповідь; **0** балів, якщо вказано неправильну відповідь або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не подано.

2. Завдання на встановлення відповідності оцінюється в **0, 1, 2, 3, 4** тестових бали: **1** бал за кожну правильно встановлену відповідність; **0** балів, якщо не вказано жодної правильної відповіді.

Програма навчальної дисципліни «Українська мова»

1. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія	Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв *я, ю, є, ї, щ.* Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування *у-в, і-й.* Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення *йо, ьо.* Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис *н* та *нн* у прикметниках і дієприкметниках, *не* з різними частинами мови
2. Лексикологія. Фразеологія	Лексикологія як учення про слово. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми
3. Будова слова. Словотвір	Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Способи словотворення: префіксальний, префіксально-

	суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [о], [е] у складних словах
4. Морфологія 4.1 Іменник	Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові
4.2. Прикметник	Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи)
4.3. Числівник	Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників
4.4. Займенник	Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх

	відмінювання
4.5. Дієслово. Дієприкметник. Дієприслівник	Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на *-но, -то).* Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу. Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на *-но, -то* як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот
4.6. Прислівник	Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу
4.7. Прийменник	Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямими відмінками іменника. Правопис прийменників

4.8. Сполучник	Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням та за будовою Правопис сполучників
4.9. Частка	Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні. Правопис часток
4.10. Вигук	Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова. Правопис вигуків
5. Синтаксис. Словосполучення	Словосполучення як основна одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені
5. Речення	Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання)
5.1. Просте двоскладне речення	Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження
5.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні	Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот
5.3. Односкладні	Граматична основа односкладного речення. Типи

речення	односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні)
5.4. Просте ускладнене речення	Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні
6. Складне речення. 6.1. Складносурядне речення	Типи складних речень за способом зв'язку їхніх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення. Складносурядне речення. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Розділові знаки в складносурядному реченні
6.2. Складнопідрядне речення	Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами. Розділові знаки в складнопідрядному реченні
6.3. Безсполучникове складне речення	Безсполучникове складне речення. Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями: 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними); 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною). Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні
7. Способи відтворення чужого мовлення	Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатами та діалогом.
8. Стилістика	Стилі мовлення (розмовний, науковий, художній,

	офіційно-діловий, публіцистичний, конфесійний), їх основні ознаки, функції

Програма навчальної дисципліни«Українська література»

Назва розділу	Зміст літературного матеріалу
1. Усна народна творчість	Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових та родинно-побутових пісень. Пісні Марусі Чурай «Віють вітри…», «Засвіт встали козаченьки». Історичні пісні «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль». Тематика, образи, зміст народних дум і балад. «Дума про Марусю Богуславку». Балада «Ой летіла стріла».
2. Давня українська література	«Слово про похід Ігорів». «Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги). Григорій Сковорода «De libertate», «Всякому місту – звичай і права», «Бджола та Шершень»
3. Література кінця XVIII – початку XX ст.	Іван Котляревський «Енеїда», «Наталка Полтавка». Тарас Шевченко «Катерина», «Кавказ», «Сон (У всякого своя доля...)», «І мертвим, і живим, і ненародженим...», «Заповіт». Пантелеймон Куліш «Чорна рада». Іван Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я». Панас Мирний «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1, 4 частини). Іван Карпенко-Карий «Мартин Боруля». Іван Франко «Захар Беркут», «Чого являєшся мені у сні?..», «Мойсей»
4. Література XX століття	Михайло Коцюбинський «Тіні забутих предків», «Intermezzo». Василь Стефаник «Камінний хрест». Ольга Кобилянська «Valse melancolique». Леся Українка «Contra spem spero!», «Лісова пісня». Микола Вороний «Блакитна Панна». Олександр Олесь «Чари ночі», «0 слово рідне! Орле скутий!..» Павло Тичина «0, панно Інно...», «Пам'яті тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить...». Максим Рильський «У теплі дні збирання винограду». Микола Хвильовий «Я (Романтика)». Юрій Яновський «Майстер корабля». Володимир Сосюра «Любіть Україну!». Валер'ян Підмогильний «Місто». Остап Вишня «Моя

	автобіографія», «Сом». Микола Куліш «Мина Мазайло». Богдан-Ігор Антонич «Різдво». Олександр Довженко «Зачарована Десна». Андрій Малишко «Пісня про рушник». Василь Симоненко «Ти знаєш, що ти – людина...», «Задивляюсь у твої зіниці...», «Лебеді материнства». Василь Голобородько «Наша мова». Олесь Гончар «Модри Камень». Григір Тютюнник «Три зозулі з поклоном». Василь Стус «Господи, гніву пречистого...». Іван Драч «Балада про соняшник». Дмитро Павличко «Два кольори». Ліна Костенко «Страшні слова, коли вони мовчать», «Маруся Чурай»
5. Твори українських письменників-емігрантів	Іван Багряний «Тигролови». Євген Маланюк «Уривок з поеми»
6. Теорія літератури. Художні тропи	Художні тропи. Знати та вміти визначати в літературному творі художні тропи: метафору, метонімію, синекдоху, епітет, постійний епітет, персоніфікацію, порівняння, гіперболу, алегорію
7. Стилістичні фігури	Стилістичні фігури. Знати та вміти визначати в літературному творі стилістичні фігури: градацію, інверсію, антитезу, еліпсис, повтори (тавтологію, анафору, епіфору, алітерацію, асонанс), рефрен, паралелізм, оксиморон, риторичні фігури (риторичне запитання, риторичне заперечення, риторичне звертання)
8. Роди й жанри літератури	Роди й жанри літератури: епос, лірика, драма, інші роди й види літератури (ліро-епос, художня публіцистика, кінодраматургія, автобіографічні жанри)
9. Літературні напрями та течії	Літературні напрями та течії: бароко, класицизм, сентименталізм, романтизм, реалізм, модернізм (імпресіонізм, символізм, неоромантизм, футуризм, експресіонізм, авангардизм), постмодернізм
10. Літературні угруповання	Літературні угруповання. Основні тенденції, риси творчості, представники
11. Сучасний літературний процес	Сучасний літературний процес. Загальний огляд, основні тенденції. Постмодернізм як літературне явище

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення дисципліни

1. Авраменко О. М., Блажко М. Б. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі. І частина. К.: Грамота. 2021. 496 с.

2. Бернадська Н. І. Українська література ХХ століття: Навчальний посібник для старшокласників та вступників до ВНЗ. 3-є вид., стереотип. вид. К.: Знання-Прес. 2006. 271 с.

3. Гнатюк Л. П., Бас-Кононенко О. В. Українська мова: Навчальний посібник. 4-е вид., випр. і доп. К.: Знання-Прес. 2006. 259 с.

4. Заболотний О., Заболотний В. Українська мова і література. Типові тестові завдання. К.: Літера. 2020. 144 с.

5. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. К.: ВЦ «Академія». 2006. 752 с.

6. Мариківська Г. А, Будянська В. А. Практикум з української мови: Тестові та практичні завдання: Навчальний посібник. 2-е вид., перероб. Х.: ВД «ІНЖЕК». 2009. 296 с.

7. Новий довідник: Українська мова. Українська література. К.: Казка. 2009. 864 с.

8. Сучасна українська літературна мова: Підручник / М. Я. Плющ. 4-е вид., стереотип. вид. К.: Вища школа. 2003. 430 с.

9. Українська література у портретах і довідках: Давня література література XIX ст.: Довідник / Редкол.: С. П. Денисюк, В. Г. Дончик, П. П. Кононенко та ін. К.: Либідь. 2000. 360 с.

10. Українська література: Хрестоматія для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання (Упор. О. М. Авраменка). К.: Грамота. 2020. 416 с.

11. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні, Інститут української мови - стереотип, вид. К.: Наукова думка. 2004. 240 с.

12. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні, Інститут української мови, Український мовно-інформаційний фонд. К.: Наукова думка. 2020. 392 с.

13. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови: Підручник. К.: Видавничий центр «Академія». 2004. 408 с.

Голова предметної комісії Ірина ХОДАРЄВА

Мета вступного іспиту з математики

Оцінити ступінь підготовленості вступників з математики з метою конкурсного відбору для навчання у вищих навчальних закладах.

Завдання вступного іспиту з математики полягають у тому, щоб оцінити знання та вміння учасників:

– будувати математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ та досліджувати ці моделі засобами математики;

– виконувати математичні розрахунки (дії з числами, поданими в різних формах, дії з відсотками, складання та розв'язування пропорцій,

наближені обчислення тощо);

– виконувати перетворення виразів (розуміти змістове значення кожного елемента виразу, знаходити допустимі значення змінних, знаходити числові значення виразів при заданих значеннях змінних, виражати з рівності двох виразів одну змінну через інші тощо);

– будувати й аналізувати графіки функціональних залежностей, досліджувати їхні властивості;

– розв'язувати рівняння, нерівності та їхні системи, текстові задачі за допомогою рівнянь, нерівностей та їхніх систем;

– зображати та знаходити на рисунках геометричні фігури, встановлювати їхні властивості й виконувати геометричні побудови;

– знаходити кількісні характеристики геометричних фігур (довжини, величини кутів, площі, об'єми);

– обчислювати ймовірності випадкових подій та розв'язувати найпростіші комбінаторні задачі;

– аналізувати інформацію, що подана в різних формах (графічній, табличній, текстовій тощо).

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
АЛГЕБРА І ПОЧАТКИ АНАЛІЗУ		
Розділ: ЧИСЛА І ВИРАЗИ		
Раціональні та ірраціональні числа, їх порівняння та дії над ними	– правила дій над цілими і раціональними числами; – правила порівняння дійсних чисел; – ознаки подільності на 2, 3, 5, 9, 10; – правила округлення цілих чисел і десяткових дробів; – означення кореня *n*-го степеня та арифметичного кореня *n*-го степеня; – властивості коренів; – означення степеня з натуральним, цілим та раціональним показниками, їхні властивості	– розрізняти види чисел; – порівнювати дійсні числа, значення числових виразів, зокрема таких, що містять арифметичні квадратні корені (без використання обчислювальних засобів); – виконувати арифметичні дії над дійсними числами; – виконувати дії над степенями з раціональним показником; – виконувати дії над наближеними значеннями
Відсотки. Основні задачі на відсотки	– означення відсотка; – правила виконання відсоткових розрахунків; – формули простих і складних відсотків	– знаходити відношення чисел у вигляді відсотка, відсоток від числа, число за значенням його відсотка; – розв'язувати задачі на відсоткові розрахунки, зокрема використовуючи формулу складних відсотків
Раціональні, ірраціональні, степеневі, показникові, логарифмічні, тригонометричні вирази та їх перетворення	– означення області допустимих значень змінних виразу зі змінними; – означення одночлена і многочлена; – правила додавання, віднімання і множення одночленів і многочленів; – формули скороченого множення;	– виконувати перетворення многочленів, алгебраїчних дробів, виразів, що містять степеневі, показникові, логарифмічні й тригонометричні функції та знаходити їх числове

	– означення алгебраїчного дробу; – правила виконання арифметичних дій над алгебраїчними дробами; – означення і властивості логарифма; – означення синуса, косинуса, тангенса, котангенса числового аргументу; – співвідношення між тригонометричними функціями одного й того самого аргументу; – формули зведення; – формули додавання та наслідки з них	значення; – спрощувати показникові, логарифмічні та тригонометричні вирази; – виконувати перетворення виразів, що містять корені; – доводити показникові, логарифмічні та тригонометричні тотожності
Розділ: РІВНЯННЯ І НЕРІВНОСТІ		
Лінійні, квадратні, раціональні, ірраціональні, показникові, логарифмічні, тригонометричні рівняння. Застосування лінійних та квадратних рівнянь, нерівностей та їхніх систем до розв'язування текстових задач	- означення рівняння з однією змінною, кореня (розв'язку) рівняння з однією змінною; - означення нерівності з однією змінною, розв'язку нерівності з однією змінною; - означення розв'язку системи рівнянь з двома змінними; - означення рівносильних рівнянь, нерівностей та їх систем; - методи розв'язування систем лінійних та квадратних рівнянь.	- розв'язувати рівняння і нерівності першого та другого степенів, а також рівняння і нерівності, що зводяться до них; - розв'язувати системи рівнянь і нерівностей першого і другого степенів, а також ті, що зводяться до них; - розв'язувати ірраціональні рівняння; - застосовувати загальні методи та прийоми (розкладання на множники, заміна змінної, застосування властивостей функцій) у процесі розв'язування рівнянь, нерівностей та їхніх систем; - користуватися графічним методом розв'язування

		та дослідження рівнянь, нерівностей та їхніх систем; – застосовувати рівняння, нерівності та їхні системи до розв'язування текстових задач; – доводити нерівності; – розв'язувати рівняння і нерівності, що містять змінну під знаком модуля
Розділ: ФУНКЦІЇ		
Лінійні, квадратичні, степеневі, показникові, логарифмічні та тригонометричні функції, їх основні властивості. Числові послідовності	– означення функції; – способи задання функцій, основні властивості та графіки функцій, вказаних у назві теми; - означення арифметичної і геометричної прогресій; – формули *n*-го члена арифметичної і геометричної прогресій; – формули суми *n* перших членів арифметичної і геометричної Прогресій.	– знаходити область визначення, область значень функції; – визначати парність (непарність), періодичність функції; – будувати графіки елементарних функцій, вказаних у назві теми; – установлювати властивості числових функцій за їх графіками чи формулами; – розв'язувати задачі на арифметичну і геометричну прогресії

Похідна функції, її геометричний та механічний зміст. Похідні елементарних функцій. Похідна суми, добутку й частки функцій.	– означення похідної функції в точці; – механічний та геометричний зміст похідної; – таблиця похідних елементарних функцій; – правила знаходження похідної суми, добутку, частки двох функцій.	- знаходити похідні елементарних функцій; - знаходити числове значення похідної функції для заданого значення аргументу; - знаходити похідну суми, добутку і частки функції; - розв'язувати задачі з використанням геометричного і механічного змісту похідної
Дослідження функції за допомогою похідної. Побудова графіків функцій	– достатня умова зростання (спадання) функції на проміжку; – означення точок екстремуму та екстремумів функції; – необхідна і достатня умови екстремуму функції; – означення найбільшого і найменшого значень функції	- знаходити проміжки монотонності функції; - знаходити екстремуми функції за допомогою похідної, найбільше та найменше значення функції на заданому відрізку; - досліджувати функції за допомогою похідної та будувати їх графіки; - розв'язувати прикладні задачі на знаходження найбільших і найменших значень
Первісна та визначений інтеграл. Застосування визначеного інтеграла до обчислення площ та об'ємів	– означення первісної функції, визначеного інтеграла, криволінійної трапеції; – таблиця первісних елементарних функцій; – правила знаходження первісних; – формула Ньютона – Лейбніца	– знаходити первісну з використанням таблиці первісних та правил знаходження первісних; – застосовувати формулу Ньютона – Лейбніца для обчислення визначеного інтеграла; – обчислювати площу криволінійної трапеції за

		допомогою інтеграла; – розв'язувати найпростіші прикладні задачі, що зводяться до знаходження інтеграла
Розділ: ЕЛЕМЕНТИ КОМБІНАТОРИКИ, ПОЧАТКИ ТЕОРІЇ ЙМОВІРНОСТЕЙ ТА ЕЛЕМЕНТИ СТАТИСТИКИ		
Перестановки (без повторень), кількість перестановок. Розміщення (без повторень), кількість розміщень. Комбінації (без повторень), кількість комбінацій. Біном Ньютона. Поняття ймовірності випадкової події. Найпростіші випадки підрахунку ймовірностей. Поняття про статистику. Статистичні характеристики рядів даних	– формули для обчислення кількості кожного виду сполук без повторень; – формула бінома Ньютона; – класичне означення ймовірності події, найпростіші випадки підрахунку ймовірностей подій; – означення статистичних характеристик рядів даних (розмах вибірки, мода, медіана, середнє значення випадкової величини)	– обчислювати кількість перестановок, розміщень, комбінацій; – застосовувати набуті знання для розв'язування найпростіших комбінаторних задач; – обчислювати в найпростіших випадках ймовірності випадкових подій; – застосовувати правила обчислення ймовірностей суми та добутку подій у процесі розв'язування нескладних задач; – обчислювати статистичні характеристики рядів даних (розмах вибірки, мода, медіана, середнє значення випадкової величини)
ГЕОМЕТРІЯ		
Розділ: ПЛАНІМЕТРІЯ		
Геометричні фігури та їхні властивості. Аксіоми планіметрії. Найпростіші геометричні фігури на площині. Трикутники, чотирикутники, многокутники, коло і круг.	– аксіоми планіметрії; – означення геометричних фігур на площині та їхні властивості; – властивості трикутників, чотирикутників і правильних многокутників; – властивості хорд і дотичних; – означення й ознаки рівності та подібності фігур; – види геометричних перетворень	– застосовувати означення, властивості та ознаки зазначених у назві теми геометричних фігур у процесі розв'язування задач на доведення, обчислення, дослідження та побудову; – застосовувати здобуті знання

Вписані в коло та описані навколо кола многокутники. Рівність і подібність геометричних фігур. Геометричні перетворення фігур		до розв'язування задач практичного змісту; – розв'язувати трикутники
Геометричні величини та їх вимірювання. Довжина відрізка, кола та його частин. Градусна та радіанна міри кута. Площі фігур	– міри довжини, площі геометричних фігур; – величина кута, вимірювання кутів; – формули довжини кола та його дуги; – формули для обчислення площ основних геометричних фігур	– знаходити довжини відрізків, градусні міри кутів, площі геометричних фігур; – обчислювати довжину кола та його дуг, площу круга, сектора
Координати та вектори. Координати точки. Координати середини відрізка. Рівняння прямої та кола. Рівні вектори. Колінеарні вектори. Координати вектора. Додавання векторів. Множення вектора на число. Кут між векторами.	– рівняння прямої та кола; – формула для обчислення відстані між двома точками та формула для обчислення координат середини відрізка	– виконувати дії над векторами; – застосовувати вектори та координати в процесі розв'язування геометричних та найпростіших прикладних задач

Голова предметної комісії І.Л. Лебедєва

Сучасна парадигма шкільної освіти розглядає іноземну мову як важливий засіб міжкультурного спілкування. Такий підхід зорієнтовує процес навчання на формування у випускників загальноосвітніх навчальних закладів здатності до соціального контакту з представниками іншої лінгвокультури в найтиповіших ситуаціях мовленнєвої взаємодії. Досягнення цього рівня сформованості навичок та вмінь забезпечується взаємопов'язаним комунікативним, когнітивним і соціокультурним розвитком учня.

Пропонована програма зовнішнього незалежного оцінювання створена з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень В1) та рівнів навчальних досягнень випускників середніх шкіл, викладених у змісті чинної програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів України (2-11 класи).

Зміст завдань для здійснення контролю якості сформованості іншомовної комунікативної компетенції уніфікується за видами і формами виконання та враховує особливості англійської мови.

Об'єктом контролю є рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності у таких видах мовленнєвої діяльності, як сприймання на слух, зорове сприймання, писемна взаємодія, писемне продукування, зокрема:

• розуміти на слух зміст автентичних текстів;

• читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;

• здійснювати спілкування у письмовій формі в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;

• критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;

• обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.

Зміст тестових завдань подається на автентичних зразках нормативного мовлення, прийнятого у Великій Британії, та відповідає сферам і тематиці ситуативного спілкування, зазначених у чинних типових освітніх програмах.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетенції в **аудіюванні** орієнтується на різні його стратегії**:** розуміння основної інформації прослуханого автентичного тексту або діалогу, повної інформації прослуханого автентичного тексту або діалогу та пошук окремих фактів.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетенції в **читанні** орієнтується на різні його стратегії: з розумінням основної інформації (ознайомлювальне читання), повної інформації (вивчаюче читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання). Джерелами для добору текстів слугують інформаційно-довідкові, рекламні, газетно-журнальні матеріали, уривки з художніх творів, зміст яких узгоджується з навчальною програмою. Тексти (для ознайомлювального читання) можуть містити незнайомі слова – до 5%, а для вивчаючого та вибіркового читання – до 3%, про значення яких можна здогадатись із контексту, за словотворчими елементами, за співзвучністю з рідною мовою (слова-інтернаціоналізми). Загальний обсяг текстів не перевищує 1500 слів.

Завдання для визначення рівня сформованості компетенції в **письмі** зорієнтовані на виконання комунікативно-творчих видів діяльності: писати повідомлення, опис, роздум на різні теми, пов'язані з інтересами та комунікативними потребами, що узгоджуються із змістом шкільної навчальної програми. Загальний обсяг письмового завдання не менше 100 слів.

Контроль **лексичної та граматичної компетенції (використання мови)** передбачає визначення рівня сформованості мовних навичок: здатності самостійно добирати і формоутворювати лексичні одиниці та граматичні явища відповідно до комунікативних потреб спілкування у межах сформульованих завдань. Основними засадами для вибору видів і змісту тестів слугують завдання комунікативно-когнітивного спрямування.

УЧАСНИКИ ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ

У зовнішньому незалежному оцінюванні з іноземної мови беруть участь випускники загальноосвітніх навчальних закладів усіх форм власності, які бажають вступити до вищих навчальних закладів України, які включили іноземну мову до переліку предметів, необхідних до вступу на відповідний факультет.

МЕТА ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Мета – виявити рівень сформованості іншомовної комунікативної компетенції у випускників загальноосвітніх навчальних закладів відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, чинних навчальних програм та Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ СКЛАДОВИХ ТЕСТУ

ЧАСТИНА І. АУДИЮВАННЯ

Мета – визначити рівень сформованості у випускників навичок та умінь, необхідних для розуміння інформації опосередковано (з аудіо запису).

Вимоги щодо практичного володіння читанням як видом мовленнєвої діяльності. У тексті перевіряється уміння зрозуміти основний зміст текстів певної тематики спілкування та вибрати необхідну інформацію з прослуханого та повністю зрозуміти текст на слух, виокремити та зрозуміти специфічну інформацію (імена, дати, топографічні назви, інструкції тощо)

Форми завдань:

- Із вибором однієї правильної відповіді. До кожного завдання подано три варіанти відповіді, з яких лише один правильний.
- На встановлення відповідності. У завдання пропонується визначити правильність або хибність твердження до прослуханого тексту або діалогу.

Обсяг звучання запропонованих автентичних фрагментів до 2-х хвилин (рівень В1) і до 4 хвилин (рівень В2).

ЧАСТИНА ІІ. ЧИТАННЯ

Мета – виявити рівень сформованості вмінь учнів читати і розуміти автентичні тексти самостійно, у визначений проміжок часу (Див. Специфікація тесту з іноземної мови).

Вимоги щодо практичного володіння читанням як видом мовленнєвої діяльності.

У тестах оцінюється рівень розуміння тексту, уміння випускника узагальнювати зміст прочитаного, виокремлювати ключові слова та визначати значення незнайомих слів за контекстом або словотворчими елементами.

Випускник розуміє прочитані автентичні тексти різних жанрів і стилів, що відображають реалії життя та відповідають віковим особливостям випускників шкіл; знаходить та аналізує необхідну інформацію, робить висновки з прочитаного; виділяє головну думку/ідею, диференціює основні факти і другорядну інформацію; аналізує і зіставляє інформацію, розуміє логічні зв'язки між частинами тексту.

Випускник читає і розуміє автентичні тексти різних жанрів і видів, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею.

Добір текстів для читання, а також ситуацій для писемного мовлення має здійснюватись відповідно до тематики спілкування, окресленої в Програмі з іноземних мов. Основними критеріями вибору текстів є їхня автентичність, прозорість, обсяг і відповідність інтересами сучасної молоді.

Форми завдань:

- із вибором правильної відповіді;
- на встановлення відповідності (добір логічних пар);
- на заповнення пропусків у тексті;
- знаходження аргументів та висновків;
- вибір назв абзаців тексту із запропонованих назв.

Типи текстів

- Статті із періодичних видань;

- листи (особисті, ділові тощо);

- оголошення, реклама;

- розклади (уроків, руху поїздів тощо);

- меню, кулінарні рецепти;

- програми (телевізійні, радіо тощо);

- особисті нотатки, повідомлення;

- уривки художніх творів.

Випускники повинні вміти:

- виокремлювати загальну інформацію із документів, що використовуються в повсякденному спілкуванні (короткі повідомлення для друзів, оголошення, проспекти, меню і т.д.);

- знаходити загальну та детальну інформацію із документів, що використовуються в повсякденному житті (оголошення, проспекти, меню, розклад руху поїздів тощо);

- виділяти детальну інформацію про осіб, факти, події тощо;

- розрізняти фактографічну інформацію і враження;

- надавати точну та детальну інформацію в текстах, що стосується повсякденного життя, написаних розмовною літературною мовою;

- сприймати точки зору авторів на конкретні та абстрактні теми;

- розуміти різножанрові тексти, включаючи уривки художніх творів та творів публіцистичного стилю;

- розуміти структуру тексту і розпізнавати зв'язки між його частинами.

ЧАСТИНА ІІІ. ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

Мета – визначити рівень володіння лексичним та граматичним матеріалом, що дадуть можливість учням вільно спілкуватися.

Вимоги щодо практичного володіння лексичним та граматичним матеріалом

У тестах оцінюється рівень знань лексичного і граматичного матеріалу випускників середніх шкіл. Випускник вміє аналізувати і зіставляти

інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова відповідно до контексту, розуміє логічні зв'язки у тексті.

Типи текстів:

Автентичні тексти невеликі за обсягом (відповідні до рівнів B1 та B2). Обсяг текстів складає 400-450 слів (рівень B1) та 500-550 (рівень B2).

Завдання завжди пов'язані із ситуаціями спілкування згідно з чинними навчальними програмами. У тестах використовуються зразки писемного мовлення Великої Британії. Тест складається із коротких текстів, які перевіряють розуміння інструкцій, офіційних повідомлень та рекламних оголошень, а також уривків із рекламних буклетів, листів, газет, журналів.

Форми завдань:

- із вибором однієї правильної відповіді;
- на заповнення пропусків у тексті.

ЧАСТИНА IV. ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ

Мета – визначити рівень сформованості в учнів навичок та вмінь, необхідних для вирішення на письмі комунікативних завдань, що пов'язані із повсякденним життям.

Вимоги щодо практичного володіння умінням писати для базового рівня (B1)

У тесті перевіряється уміння здійснювати спілкування у писемній формі відповідно до поставлених комунікативних завдань.

Випускник володіє функціональними стилями писемного мовлення в межах, визначених навчальною програмою.

Кандидат уміє

- писати особисті і ділові листи, використовуючи формули мовленнєвого етикету, прийняті в країнах, мова яких вивчається, розповідаючи про окремі факти та події свого життя, висловлюючи власні міркування і почуття, описуючи плани на майбутнє та запитуючи аналогічну інформацію;
- писати повідомлення про побачине, прочитане, почуте;

- повідомляти про перебіг подій, описати людину або предмет; написати повідомлення про побачене, прочитане, почуте;
- уміє обґрунтувати власну точку зору;
- заповнити анкету;
- ідентифікувати та вибирати адекватні формулювання, використовуючи відповідний лексико-граматичний діапазон.

Вимоги щодо практичного володіння умінням писати для поглибленого рівня (B2)

(додатково до базового рівня)

Кандидат уміє

- надавати роз'яснення до висловленої думки, наводити приклади з власного досвіду;
- описувати, пояснювати, доповідати про перебіг подій, переконувати у власному висловлюванні, порівнювати та протиставляти ідеї.

СФЕРИ СПІЛКУВАННЯ І ТЕМАТИКА ТЕКСТІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

І. Особистісна сфера

Повсякденне життя і його проблеми

Сім'я. Родинні стосунки.

Характер людини.

Режим дня.

Здоровий спосіб життя.

Дружба, любов

Стосунки з однолітками, в колективі.

Світ захоплень.

Дозвілля, відпочинок.

Особистісні пріоритети.

Плани на майбутнє, вибір професії.

ІІ. Публічна сфера.

Навколишнє середовище.

Життя в країні, мова якої вивчається.

Подорожі, екскурсії.

Культура і мистецтво в України та в країні, мова якої вивчається.

Спорт в Україні та в країні, мова якої вивчається.

Література в Україні та в країні, мова якої вивчається.

Засоби масової інформації.

Молодь і сучасний світ.

Людина і довкілля.

Одяг.

Покупки.

Харчування.

Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки.

Україна у світовій спільноті.

Свята, знаменні дати, події в Україні та в країні, мова якої вивчається.

Традиції та звичаї в Україні та в країні, мова якої вивчається.

Видатні діячі історії та культури України та країни, мова якої вивчається.

Визначені об'єкти історичної та культурної спадщини України та в країні, мова якої вивчається.

Музеї, виставки.

Кіно, телебачення.

Обов'язки та права людини.

Міжнародні організації, міжнародний рух.

ІІІ. Освітня сфера.

Освіта, навчання, виховання.

Шкільне життя.

Улюблені навчальні предмети.

Система освіти в Україні та в країні, мова якої вивчається.

Іноземні мови у житті людини

ГРАМАТИЧНИЙ ІНВЕНТАР (не є об'єктом контролю)

Іменник

Однина та множина.

Іменні словосполучення.

Абстрактні іменники.

Складні іменники.

Присвійний відмінок.

Артикль

Означений та неозначений.

Нульовий артикль.

Прикметник

Категорії та види прикметників.

Ступені порівняння прикметників.

Предикатив та атрибутив.

Займенник

Види займенників.

Вживання займенників

Дієслово

Наказовий спосіб дієслів

Правильні та неправильні дієслова

Стверджувальна, питальна та заперечна форми

Герундій

Дієприкметник 1 та 2

Дієслівні конструкції

Модальні дієслова

Фразові дієслова

Видо-часові форми

Прислівник

Вживання ступенів порівняння прислівників

Ступені порівняння

Категорії та види прислівників

Прислівникові звороти

Числівник

Кількісні та порядкові числівники.

Прийменник

Види прийменників

Сполучники

Види сполучників

Речення

Прості

Безособові

Складні

Умовні (0, I, II типів)

Пряма і непряма мова.

Словотворення

ЛЕКСИЧНИЙ МІНІМУМ (не є об'єктом контролю)

Лексичний мінімум вступника складає 2500 одиниць, відповідно до тематики ситуативного спілкування, передбаченої Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов (рівень стандарту) та складають загальновживані слова, які зазвичай використовують носії мови у повсякденних ситуаціях спілкування.

Голова предметної комісії Т.В. Пилаєва

Програма
вступного екзамену з історії України

Пояснювальна записка

Програму вступного екзамену з історії України розроблено з урахуванням чинної програми з історії України, укладено на основі чинної програми зовнішнього незалежного оцінювання з історії України, Наказ МОН України від 26.06.2018 р. № 696. Програма спрямована на вивчення повного шкільного курсу з історії України з метою підготовки до вступного іспиту з історії України (форма тестова).

Зважаючи на варіативність програм з історії України для загальноосвітніх навчальних закладів до програми вступного екзамену внесено персоналії, вивчення яких передбачено всіма чинними програмами й відображено в усіх підручниках, рекомендованих МОН України.

Матеріали програми вступного екзамену розподілено за такими розділами: «Вступ до історії України», «Стародавня історія України», «Русь-Україна (Київська держава)», «Королівство Руське (Галицько-Волинська держава). Монгольська навала», «Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV – першій половині XVI ст. Кримське ханство)», «Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.)», «Українські землі в складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.)», «Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.)», «Козацька Україна наприкінці 50-х – 80-х рр. XVII ст.»,

«Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст.», «Українські землі в другій половині XVIII ст.», «Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.», «Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.», «Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.», «Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині XIX ст.», «Культура України в другій половині XIX – на початку XX ст.», «Українські землі у складі Російської імперії в 1900-1914 рр.», «Українські землі у складі Австро-Угорщини у 1900-1914 рр.», «Україна в роки Першої світової війни», «Початок Української революції», «Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності»; «Встановлення комуністичного

тоталітарного режиму в Україні»; «Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні»; «Західноукраїнські землі у міжвоєнний період», «Україна в роки Другої світової війни», «Україна в перші повоєнні роки», «Україна в умовах десталінізації», «Україна в період загострення кризи радянської системи», «Відновлення незалежності України», «Становлення України, як незалежної держави», «Творення нової України».

Характеристика тесту з історії України

Зміст тесту визначається на основі Програми зовнішнього незалежного оцінювання з історії України, затвердженої Міністерством освіти і науки України (наказ № 696, від 26.06.2018 р.).

Мета екзамену з Історії України полягає у тому, щоб оцінити знання та вміння абітурієнтів про основні політичні, соціально-економічні, культурні явища та процеси минулого, діяльність видатних історичних діячів. Передбачає перевірку сформованості у абітурієнтів загально предметних умінь та навичок.

Загальнакількість завдань тесту – 60.

На виконання тесту відведено – 150 хвилин.

Тест з історії України складається із завданьчотирьох форм:

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді (№ 1–23, 31–53). Завдання має основу та чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважають виконаним, якщо учасник зовнішнього незалежного оцінювання вибрав і позначив відповідьу бланку відповідей ***А***.

2. **Завдання на встановленнявідповідності**(«логічні пари») (№ 24–26, 54–56). Завдання має основу та два стовпчики інформації, позначені цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Виконання завдання передбачає встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами та буквами. Завдання вважають виконаним, якщо учасник зовнішнього незалежного оцінювання зробив позначки на перетинах рядків (цифривід 1 до 4) і колонок (буквивід А до Д) у таблиці бланка відповідей ***А***.

3. **Завдання на встановлення правильної послідовності** (№ 27, 28 і 57, 58). Завдання має основу та переліку подій (явищ, фактів, процесів тощо), позначених буквами, які потрібно розташувати в правильній послідовності, де перша подія має відповідати цифрі 1, друга – цифрі 2, третя – цифрі 3, четверта – цифрі 4. Завдання вважають виконаним, якщо учасник зовнішнього незалежного оцінювання зробив позначки на перетинах рядків (цифри від 1 до 4) і колонок (букви від А до Г) у таблиці бланка відповідей ***А***.

4. Завдання з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих варіантів відповіді (№ 29, 30 і 59, 60). Завдання має основу та сім варіантів відповіді, позначених цифрами, серед яких лише три правильні.

Завдання вважають виконаним, якщо учасник зовнішнього незалежного оцінювання вибрав і записав три відповіді (цифри) у бланку відповідей *А*.

Схеми оцінювання завдань тесту з історії України:

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюється в **0** або **1** бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

2. Завдання на встановлення відповідності (логічні пари) оцінюється в **0, 1, 2, 3 або 4** тестових бали: 1 бал – за кожну правильно встановлену відповідність («логічну пару»); 0 балів за будь-яку «логічну пару», якщо зроблено більше однієї позначки в рядку; 0 балів за завдання, якщо не вказано жодної правильної відповідності («логічної пари»), або відповіді на завдання не надано.

3. Завдання на встановлення правильної послідовності оцінюється в **0, 1,2 або 3** тестових бали: 3 бали, якщо правильно вказано послідовність усіх подій; 2 бали, якщо вказано першу й останню події; 1 бал, якщо вказано або першу, або останню подію; 0 балів за будь-яку правильно вказану подію, якщо зроблено більше однієї позначки в рядку; 0 балів за завдання, якщо неправильно вказано першу й останню події, або відповіді на завдання не надано.

4. Завдання з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих варіантів відповіді оцінюється в **0, 1, 2 або 3** тестових бали: 1 бал – за кожен правильно вказаний варіант відповіді (цифру) із трьох можливих; 0 балів, якщо не вказано жодного правильного варіанта відповіді (цифри), або один варіант відповіді (цифра) вказано тричі, або відповіді на завдання не надано.

Програма навчальної дисципліни «ІсторіяУкраїни»

Назва розділу	Зміст
1. України. Стародавня історія України. Русь-Україна (Київська держава). Королівство Руське (Галицько-Волинська держава.	Кам'яний вік: первіснообщинний лад на території України; Енеоліт, Бронзовий вік, Ранній залізнийвік: землероби і кочовики на території України; Давні слов'яни: виникнення й розселення, суспільне, господарське та духовне життя; Київська Русь (IX – XI ст.): політика перших руських князів; Київська Русь (XI – XII ст.): політичний розвиток; Феодальна роздробленість Русі (XII – XIII ст.): княжі династії. Монголо-татарська навала; Галицько- Волинська держава (XIII – перша половина XIV); Суспільно-політичний, господарський устрій. Культура і духовність.
2. Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV – другій половині XVIII ст.	Українські землі у складі Польщі га Великого князівства Литовського. Кримське ханство; Українське козацтво (кінець XIУ – XУI ст.); Україна у складі Речі Посполитої: соціально-економічні й культурні зміни. Козацько-селянські повстання; Українські землі в першій половині XVII ст. Козацтво й Річ Посполита; Національно-визвольна війна українського народу (1648-1657 рр.); Доба Руїни на українських землях (друга половина XVII ст.); Україна в першій половині XVIII ст.; Україна в другій половині XVIII ст. Культура і духовність.
3. Українські землі під владою Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій наприкінці XVIII – в другій половині XIX ст.	Наддніпрянська Україна та Крим у складі Російської імперії (перша половина XIX ст.). Суспільні рухи; Західні українськіземлі у складі Австрійської імперії (перша половина XIX ст.). Суспільні рухи; Розвиток культури на Українських землях (перша половина XIX ст.); Українські землі у складі Російської імперії (друга половина XIX ст.): процеси

	модернізації і суспільні рухи; Західні українські землі у складі Австро-Угорщини (перша половина XIX ст.): соціально-економічний та політичний розвиток; Розвиток культури на українських землях (друга половина XIX ст.). Наддніпрянська Україна та Крим на початку XX ст. Революція 1905 -- 1907 рр.; Західніукраїнські землі на початку XX ст. Політичний і релігійний національний рух. Національне відродження кримськотатарського народу.
4. Українські землі в 1914-1939 рр.	Перша світова війна на українських землях (1914 – 1918 рр.); Українська революція (березень 1917 – січень 1918 рр.); Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918 – 1921 рр.); Українська СРР в умовах Нової економічної політики (1922 – 1928 рр.); Західноукраїнські землі під владою Польщі, Румунії та Чехословаччини (1919 – 1939 рр.).
5. УРСР у 1939-1991 рр. Україна в умовах незалежності. Становлення України, як незалежної держави. Творення нової України.	Україна під час Другої світової війни (1939-1945 рр.); Післявоєнна відбудова та розвиток України в 1945 – початку 1950 х рр.; Україна в умовах десталінізації; Україна в період загострення кризи радянської системи; Національний рух і культурний розвиток (1960-ті – початок 1980-их рр.); Розпад Радянського Союзу й відродження незалежності України; Україна в умовах незалежності. Державотворчі процеси. Інтегрування України в європейське і світове співтовариство. Суспільно-політичне життя в 2005-2019 рр. Культура і духовність.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення дисципліни

1. Бойко О. Д. Історія України : навч. посіб. / О. Д. Бойко. – 3-тє вид., допов. - К. : Академвидав, 2008. – 687, [1] с. – (Серія «Альма-матер»).

2. Власов В. С., Кульчицький С. В. Історія України (профільний рівень). Підручник для 11 класу. К.: Вид-во Літера ЛТД, 2018. – 288 с.

3. Гісем О. В., Мартинюк О. О. Історія України. Повний курс. – Х. : Ранок, 2011. – 401 с.

4. Грицак Я. И. Нарисі сторії України. Формування модерної української нації XIX-XX століття / Я. Й Грицак. – К. :Ґенеза, 2000. – 360 с.

5. Магочій П.-Р. Історія України / П.-Р. Магочій; пер. з англ. Е. Гийдела, Софії Грачової. – К. : Критика, 2007. – 638, [2] с.

6. Історія України : нове бачення : у 2 т. / [О. І. Гуржій, Я Д Ісаєвич, М. Ф Котляр та ін.; під ред. В. А. Смолія]. – К. : Україна, 1995. – . –
Т. 1. – 1995. – 350 с.
Т. 2. – 1996. – 494 с.

7. Кульчицький С. В., Мицик Ю. А., Власов В. С. Історія України. – К. : Києво-Могилянська академія, 2010. – 595 с.

8. Полонська-Василенко Н. ІсторіяУкраїни: у 2 т. До середини XVII століття / Н. Полонська-Василенко. – К. :Либідь, 1995. – . –

9. Т. 1. – 1995. – 672 с.

10. Т. 2. – 1995. – 608 с.

11. Рибалка І. К. Історія України. Частина 1 : від найдавніших часів до кінця XVIII століття [підр. для іст. фак. вищих навч. закладів] [Електронний ресурс] / І. К. Рибалка. – Х. : Основа, 1994. – 448 с. – Режим доступу до книги : http://ellib.org.ua/books/files/history/hist5/index.html

12. Рибалка І. К. Історія України. Частина 2 : від початку XIX ст. до лютого 1917 року [підр. для іст. фак. вищих навч. закладів] [Електронний ресурс] / І. К. Рибалка. – Х. : Основа, 1997. – 480 с. – Режим доступу до книги : http://ellib.org.ua/books/files/history/hist5/index.html

13. Субтельний О. Україна. Історія / О. Субтельний; пер. з англ. Юрко Шевчук. – К. : Либідь, 1994. – 512 с.

14. Сайт «Історія України» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://history.franko.lvsv.ua/

15. Сайт «Правителі України: портрети життєписи матеріали». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : flocTyny : http: //pravyteli. uaweb.org

Голова предметної комісії Людмила ДОБРУНОВА